MAATALOUS

Yhden lehmän idylli ei välttämättä ollut idylliä.
LAATUPÄÄLLIKKÖ TUOMAS HERVA, ATRIA

Tehokas nurmituotanto vaarassa ympäristörajoitusten takia

Runsaat ja laadukkaat nurmisadot ovat yksi naudanlihantuotannon kannattavuuden perusedellytyksistä. Tehokas nurmituotanto on kuitenkin uhattuna ympäristörajoitusten takia.

Kuopiossa viime viikolla kokoontunut valtakunnallinen nautaparlamentti pelkää, että nurmenviljelyltä viedään toimintaedellytykset.

Tehokas nurmentuotanto on yksi kannattavuuden perustekijöistä, parlamentti muistuttaa. Hyvä sato on myös ympäristöteko, sillä se sitoo tehokkaasti kasvustolle annetut ravinteet.

Ympäristötuki asettaa liian tiukat lannoitusrajat tiloille, joilla korjataan hyviä säilörehusatoja. Nurmelle tarvittaisiin samantapainen satotasokorjaus kuin viljalla nyt on.

Lisähuolta aiheuttaa nitraattiasetuksen uudistus ja siihen kaavaillut tiukennukset.

Osa erilaisista levitysrajoituksista on uusien valumatutkimusten valossa täysin tarpeettomia, parlamentin keskusteluissa todettiin.

Parlamentti korostaa, että asetuksen muutos on toteutettava uusimpaan tutkimustietoon pohjautuen. Vanhoja, ideologisia uskomuksia ei saa sotkea mukaan.

Lisäksi työryhmiin pitää joka vaiheessa ottaa mukaan viljelijöiden edustajat, jotka ymmärtävät asian merkityksen käytännössä.

Sosiaalinen seinä vilkastutti keskustelua

Pohjois-Savon lihanautakerhon torstaina ja perjantaina järjestämään valtakunnalliseen parlamenttiin osallistui 115 naudanlihantuottajaa.

”Sali on ollut täynnä. Ilahduttavaa on, että väkeä on tullut koko Suomesta”, MTK-Pohjois-Savon järjestöagrologi **Jari Kauhanen** kertoi perjantaina.

Kokousväki oli aktiivista ja keskustelevaa. Vuorovaikutusta lisäsi käytössä ollut ”sosiaalinen seinä”: näkyville heijastettiin kysymyksiä, joihin osanottajat saivat lähettää kommentteja tekstiviestillä.

Takana jo kuusi vaikeaa vuotta

Ensimmäisen päivän pääaihe oli talous.

Talousasiantuntija **Osmo Autio** Autiomat Oy:stä totesi, että takana on jo kuusi taloudellisesti huonoa vuotta. Edelleenkään tuottaja ei voi laskea sen varaan, että naudanlihan tuottajahinta nousisi merkittävästi.

Autio korosti hallitun kasvun merkitystä.

MTK kotieläinasiamies **Jukka Markkanen** kertoi muun muassa tukiratkaisuista. Keskusteluissa nousi esille huoli siitä, saadaanko naudanlihan tukeen parannusta, kun tuotantoon sidotulle tuelle on paljon muitakin ottajia.

Idyllillä ei pidä markkinoida

Perjantain teema oli hyvinvointi – sekä eläinten että tuottajien.

Atrian laatupäällikkö **Tuomas Herva** heitti pohdittavaksi ison liudan kysymyksiä: voiko tuotantoeläintä käsitellä kuin konetta, saako eläintä syödä ja millainen on eri eläinlajien hyvinvointi.

Herva ei pidä idyllikuvilla markkinoimista kestävänä tienä. Sillä saadaan hänen mukaansa vain lyhyitä voittoja.

Hän huomautti myös, että muinainen yhden lehmän idylli ei välttämättä ollut lähelläkään idylliä. Toisaalta luonnoneläinten elämäkin on kovaa: ne kärsivät välillä nälkää, ovat säiden ja petojen armoilla ja niiden stressilukemat ovat korkealla.

Hervan mielestä idyllin sijaan on markkinoitava faktoilla: pitää sekä huolehtia siitä, että eläinten olot ovat hyvät, että kertoa se kuluttajille.

”Annetaan apua ihmiseltä ihmiselle”

Kuopion hiippakunnan emerituspiispa **Wille Riekkistä** kuunneltiin tarkasti.

Riekkinen kertoi tuntevansa pienen karjatilan todellisuuden, sillä hänen kotitilallaan lypsettiin viittä lehmää.

Tuottajien jaksamisessa on Riekkisen mukaan tärkeää yhteisöllisyys, omien vahvuuksien tunnistaminen ja palautteen antaminen.

”Jumala on lempeä, ihmisen pitää myös osata olla lempeä itselleen ja toisille. Pidetään silmät auki toisiamme kohtaan ja annetaan kollegiaalista apua ihmiseltä ihmiselle.”

SATU LEHTONEN

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	188–190 ↔
Avena	169-174 ↓
Fazer [1]	205 ↑
Helsingin Mylly	204–207 ↔
Kesko (valk. väh. 12,5 %) [2]	177 ↓
Kinnusen Mylly	209 ↓
Myllyn Paras	215 ↔
Raisio (sako 180–219)	190 ↔
(sakoluku 220–)	200 ↔
Y-maatalous	188–202 ↑
Viking Malt (Amaretto)	215 ↔
Luomuvehnä	
Agrimarket	315 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	270 ↔
Raisio	320 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket	184–186 ↔
A-Rehu	188 ↓
Kesko [2]	170 ↓
Kinnusen Mylly	198 ↔
Raisio	180–182 ↔
Y-maatalous	184–186 ↔
Luomurehuvehnä	
Agrimarket	275 ↔
Raisio	270 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	149–159 ↔
A-Rehu	163 ↔
Avena	144–154 ↓
Kinnusen Mylly	163 ↓
Raisio	159–163 ↓
Y-maatalous	159 ↑
Elintarvikeohra	
Viking Malt	175 ↑
Mallasohra	
Agrimarket [3]	183 ↔
Avena	180 ↔
Raisio	180-185 ↔
Viking Malt (mallas- ja entsyymiohra)	185 ↔
Y-maatalous	183–185 ↔
Luomumallasohra	
Agrimarket	400 ↔
Viking Malt	415 ↔
Luomuohra	
Agrimarket	330 ↔
Kinnusen Mylly	330 ↔
Raisio	325 ↔
Rehukaura	
Agrimarket	167 ↔
–vienti, myllykaura	162–169 ↔
A-Rehu	160 ↔
Avena	152–162 ↓
Kesko [2]	168 ↓
Kinnusen Mylly	167 ↓
Raisio	167 ↔
Y-maatalous	167 ↔
Suurimokaura	
Fazer	165 ↓
Helsingin Mylly	185 ↔
Myllyn Paras	200 ↔
Raisio	175 ↔
Luomukaura	
Agrimarket	255 ↔
Avena	255 ↔
Fazer (suurimo)	230 ↔
Helsingin Mylly	265 ↔
Kesko [2]	255 ↔
Polar bio oats	250 ↔
Raisio (suurimo)	260 ↔
Luomurehukaura	
Agrimarket	235 ↔
Kinnusen Mylly	260 ↔
Raisio	235 ↔
Ruis	
Agrimarket	218 ↔
Avena	185 ↓
Fazer [4]	222 ↔
Helsingin Mylly	225 ↔
Kinnusen Mylly [5]	225 ↓
Myllyn Paras	230 ↔
Raisio	218 ↔
Y-maatalous	218-219 ↔
Luomuruis	
Agrimarket	385 ↔
Fazer	380 ↔
Helsingin Mylly	380 ↔
Kinnusen Mylly	380 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	366 ↓
Raisio	361–370 ↓
Härkäpapu	
Agrimarket	240 ↔
Raisio	240 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	370 ↔
Kinnusen Mylly	375 ↔
Raisio	370 ↔
Rehuherne	
Agrimarket	235 ↔
Raisio	235 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket	365 ↓
Raisio	365 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

[1] Sako vähintään 180.
[2] Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
[3] Barke,Tipple.
[4] Sako vähintään 60.
[5] Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Sianlihan hinta nousee Tanskassa

Tanskalainen Danish Crown ilmoittaa nostavansa teurastettavasta siasta maksettavaa hintaa tällä viikolla, kertoo Lantbruk.com-uutissivusto. 0,20 äyrin (0,03 euroa) korotuksen jälkeen yritys maksaa sikakilosta 1,63 euroa.

Grillisää kallistaa perunakiloa

Länsi- ja Pohjois-Euroopan hyvien grillaussäiden myötä perunan hinta noussee ainakin väliaikaisesti alkusyksyllä, kertoo Lantbruk.com verkkosivuillaan.

Lehti viittaa saksalaisen peruna-, vihannes- ja hedelmäjalostajien liiton arvioon. Syynä ovat grilliruokien kyytipoikana nautittavien perunatuotteiden hyvä menekki, jonka seurauksena perunasta saattaa olla alkusyksystä pulaa ennen varastoperunan noston alkua.

Toisaalta monella tärkeällä perunantuotantoalueella on kärsitty myös kuivuudesta, Keski-Euroopassa satotoiveita ovat heikentäneet puolestaan touko–kesäkuun kovat sateet ja niistä seuranneet tulvat.

Syysvehnän korjuu menossa EU:ssa

Syysohran korjuu on Ranskassa lopuillaan, ja syysvehnän puinteja EU:ssa aloitellaan. Laajemmin ne käynnistyvät tällä viikolla, viljamarkkinoita seuraava ranskalainen Agritel kertoo.

Myrskyt hidastivat puinteja paikoin viime viikolla.

Venäjällä viljan satoennusteissa on iso vaihtelu. Viljantuottajajärjestö ennustaa 75 miljardin kilon satoa ja hallitus 95 miljardin.

Agritel huomauttaa, että tuottajat mielellään vähättelevät sato-odotuksia hinnannousun toivossa, kun taas hallitus haluaisi ostaa viljaa halvalla ja saattaa siksi pyöristää ennusteita ylöspäin.

Maaseudun Tulevaisuuden hintataulukon 83 noteerauksesta 17:ssa on laskua viikon takaisesta ja neljässä nousua.

SATU LEHTONEN

» Venäjän viljasadoksi ennustetaan 75–95 miljardia kiloa.

Yrittäjä tavoittelee biokaasulaitoksella energiaomavaraisuutta

HUITTINEN (MT)

Energiaomavaraisuuden tavoittelu ja ympäristövaikutusten vähentäminen saivat huittislaisen **Juha Turton** rakentamaan biokaasulaitoksen. Sen toiminnasta vastaa Emomylly Oy.

”Meillä on paljon lietettä, ja käytämme paljon energiaa”, kuvaa yhtiön toimitusjohtaja Turto.

Emomylly Oy:llä on yksi maan harvoista tilamittakaavan biokaasulaitoksista. Laitos on ollut käytössä keväästä asti, ja moni asia on vielä mietinnässä.

Yksi mietittävistä asioista on käytettävä raaka-aine ja sen hankinta. Nyt raaka-aineena on käytetty sian lantaa, kaalia ja heinää. Kuiva-aineen lisääminen tehostaa laitoksen metaanin tuottoa.

Lopputuotteena laitoksesta tulee lämpöenergiaa ja mädätysjäännöstä. Mädätysjäännös voidaan erotella kiintojakeeseen ja nestemäiseen rejektiveteen.

Emomyllyn tuottamasta kiintojakeesta tehdään puutarhamultaa ja rejektivesi käytetään lannoitteena.

Tarvitaan karvalakkimalli

Pelkällä lannalla biokaasulaitoksen energiantuotantoa ei saada kannattavaksi helposti.

”Laitoksesta pitäisi olla karvalakkimalli”, Turto sanoo.

Nyt laitos on hänen mukaansa liian kallis yleistyäkseen.

Turto olettaa kuitenkin hintojen laskevan, kun biokaasubuumi esimerkiksi Saksassa hellittää.

”Kuutiosta lantaa saadaan kaksitoista kuutiota metaania. Puhdas metaanikuutio vastaa yhtä litraa polttoöljyä”, Turto kuvaa laitoksen tehoa.

Hänen mukaansa viranomaisten tulkinnat hankaloittavat Emomylly Oy:n toiminnan suunnittelua.

”Yhteiskunnan olisi muututtava, jotta tilamittakaavan biokaasulaitokset ja niiden sivutuotteiden hyötykäyttö voisivat yleistyä. Kotieläinpuolella tuet voisi ohjata energiaomavaraisuuteen tähtäävään tuotantoon.”

Energiapolitiikka vaatii linjavetoja.

”Halutaanko ostaa polttoöljyä maailmalta?” Turto kysyy.

Rejektivesi on paranneltua lietettä

Turto oli torstaina Huittisissa Satafood Kehittämisyhdistys ry:n pellonpiennarpäivässä kuulemassa peltokokeiden tuloksia. Kokeissa verrattiin rejektivettä sian lietteeseen ja väkilannoitteeseen ohran lannoitteena.

Emomylly on mukana kokeissa, koska yhtiössä halutaan selvittää mineraalilannoitteen ja rejektiveden parasta mahdollista suhdetta lannoituksessa, kertoi Turto.

Huittisten peltokokeissa ei saatu selvää eroa sian lietteen ja rejektiveden lannoitevaikutuksissa ohralle.

Satafoodin kehitysasiantuntija **Jukka Saarinen** kuvasi kokeita enemmänkin tulosten popularisoinniksi kuin tieteelliseksi tutkimukseksi.

Hän totesi lietteen paranevan biokaasulaitoksen mädätyksessä.

”Rejektivedessä typpi vaikuttaa paremmin ja ennaltaarvattavammin. Se on paremmin liukenevassa muodossa ja hajuhaitat vähenevät.”

HANNA SALONEN

HANNA SALONEN

”Biokaasulaitoksen rejektiveden lannoitevaikutukset selviävät vasta, kun ohra on puitu”, Juha Turto sanoo.

» Kuutiosta lantaa saadaan kaksitoista kuutiota metaania. Puhdas metaanikuutio vastaa yhtä litraa polttoöljyä.«
JUHA TURTO

Biokaasulaitoksen sivutuote voidaan eritellä kiintojakeeseen ja nestemäiseen rejektiveteen.

Sivutuote voi olla lannoitevalmiste

Sekä kiinteää että nestemäistä biokaasulaitoksessa syntynyttä mädätysjäännöstä voidaan käyttää ja markkinoida lannoitteena. Edellytyksenä on, että ne täyttävät lannoitevalmistelaissa asetetut laatuvaatimukset, kertoo ylitarkastaja **Marja Lehtolainen** Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta.

Mädätysjäännöksen myynti ja markkinointi lannoitteena edellyttää myös sitä, että tuottaja on tehnyt Eviralle ilmoituksen toiminnastaan ja järjestänyt omavalvonnan.

Lisäksi orgaanisten lannoitevalmisteiden valmistajilta vaaditaan laitoshyväksyntä.

Jos mädätysjäte levitetään ainoastaan tilan omalle pellolle tai yhteislantalan maatilojen pelloille, näitä ilmoitus- tai laitoshyväksyntävelvoitteita ei ole.

Valmisteella oltava hyväksytty tyyppinimi

Lannoitevalmisteiden myyminen edellyttää valmisteelta myös kansalliseen lannoitevalmisteiden tyyppinimiluetteloon EY-lannoitetyyppien luetteloon kuuluvaa tyyppinimeä.

Sekä kiinteällä että nestemäisellä mädätysjäännöksellä on kansallisessa, Eviran ylläpitämässä tyyppinimiluettelossa, mainittu tyyppinimi, Lehtolainen toteaa.

Nestemäinen mädätysjäännös eli rejektivesi on luokiteltu orgaanisena lannoitteena sellaisenaan käytettäväksi sivutuotteeksi, mädätysjäännös sellaisenaan tai mekaanisesti kuivattuna puolestaan kuuluu maanparannusaineena sellaisenaan käytettävien sivutuotteiden ryhmään.

Lannoitevalmisteen tyyppinimellä pyritään kuvaamaan lannoitteen ominaisuuksia, kuten koostumusta, käyttötarkoitusta tai valmistusmenetelmää.

JUHANI REKU